

Dumonda da la fracziun da la PPS concernent la deliberaziun da l'instrucziun da linguas estras en cas excepziunals sin il stgalim real

Ils 23 da settember 2018 ha gi lieu la votaziun davart l'iniziativa da linguas estras. En la discussiun è vegnida pretendida pliras giadas ina pussaivladad nunbirocratica d'ina nunelecziun da linguas estras per scolaras e scolars (SeS) surdumandads en il senn d'ina promoziun individuala. Igl è però er in fatg che cun l'introducziun dal Plan d'instrucziun 21 n'existan naginas pussaivladads pli per deliberar SeS da las linguas estras sin il stgalim real.

Sco regulaziun dal cas singul stuessi però esser pussaivel da deliberar SeS dal rom respectiv en cas motivads, oravant tut SeS che survegnan ina promoziun integrativa individuala cun adattaziun da las finamiras da l'instrucziun. Ina deliberaziun dal rom correspundess en quest cas a l'adattaziun da las finamiras da l'instrucziun/a la promoziun la pli gronda pussaivla.

Sche SeS han gia gronda fadia d'ademplier las pretensiuns fundamentalas en l'emprima lingua ed en ils roms matematics (u sche las finamiras da l'instrucziun èn gia adattadas en quests dus roms per SeS), stuess l'attestat final da la scola reala almain pussibilitar a quests giuvenils da pudair far in emprendissadi cun attest. En questa furmaziun fundamentala professiunala cun attest federal (AFP) na vegnan però pretendidas naginas enconuschientschas da linguas estras. Pervia da quai poi bain esser pedagogicamain raschunaivel per singuls SeS cun adattaziun da las finamiras da l'instrucziun u en cas speziels er per SeS senza adattaziun da las finamiras da l'instrucziun (p.ex. sch'els derivan da famiglias immigradas) da rinforzar oravant tut las cumpetenzas en ils roms principals matematica ed emprima lingua.

Fin ussa è questa deliberaziun dal rom vegnida pussibilitada en cunvegnientscha cun la direenziun da la scola e cun il focus sin l'agir pedagogic, particularmain da cuntanscher la promoziun la meglra pussaivla per la scolara u il scolar.

Da nov ston las personas responsablas per l'educaziun inoltrar ina dumonda da dispensaziun sur la direenziun da la scola a l'inspecturat da scola. I sto vegnir fatg quint cun ina durada d'elavuraziun da la dumonda da circa 2 emnas en il megljer cas.

La formulaziun da la dumonda da dispensaziun dastgass però chaschunar gist a personas responsablas per l'educaziun immigradas difficultads fitg grondas, uschia che betg mo l'inoltraziun da la dumonda cun la posiziun da la direenziun da la scola, mabain er la formulaziun effectiva da la dumonda vegn ad esser chausa da la direenziun da la scola.

1. Resguarda la regenza medemamain sco impurtant che las direenziuns da scola possian duvrar lur libertad d'agir durant ils trais onns dal temp da realisaziun dal Plan d'instrucziun 21 per far experientschas?
2. È la regenza pronta d'examinar la revocaziun dal spustament da la cumpetenza da decider per deliberar resp. per dispensar SeS da l'instrucziun da linguas estras en il senn da la promoziun individuala la meglra pussaivla dal plaun vertent da la direenziun da la scola – da nov – a l'inspecturat da scola?
3. Sustegna la regenza la tenuta ch'i possa esser raschunaivel en singuls cas motivads ed en il senn da la promoziun pedagogica la meglra pussaivla da deliberar da l'instrucziun da linguas estras er SeS senza adattaziun da las finamiras da l'instrucziun (p.ex. giuvenils pli vegls immigrads)?

Cuira, ils 12 da favrer 2019

Favre Accola, Hug, Brandenburger, Della Cà, Dürler, Gort, Koch, Salis, Weber, Jegen, Renkel